

ISSN 2518-1483 (Online),
ISSN 2224-5227 (Print)

2018 • 6

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

БАЯНДАМАЛАРЫ

ДОКЛАДЫ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

REPORTS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ЖУРНАЛ 1944 ЖЫЛДАН ШЫҒА БАСТАҒАН
ЖУРНАЛ ИЗДАЕТСЯ С 1944 г.
PUBLISHED SINCE 1944

Бас редакторы
х.ғ.д., проф., ҚР ҰҒА академигі **М.Ж. Жұрынов**

Редакция алқасы:

Адекенов С.М. проф., академик (Қазақстан) (бас ред. орынбасары)
Величкин В.И. проф., корр.-мүшесі (Ресей)
Вольдемар Вуйцик проф. (Польша)
Гончарук В.В. проф., академик (Украина)
Гордиенко А.И. проф., академик (Белорус)
Дука Г. проф., академик (Молдова)
Илолов М.И. проф., академик (Тәжікстан),
Леска Богуслава проф. (Польша),
Локшин В.Н. проф. чл.-корр. (Қазақстан)
Нараев В.Н. проф. (Ресей)
Неклюдов И.М. проф., академик (Украина)
Нур Изура Удзир проф. (Малайзия)
Перни Стефано проф. (Ұлыбритания)
Потапов В.А. проф. (Украина)
Прокопович Полина проф. (Ұлыбритания)
Омбаев А.М. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Өтелбаев М.О. проф., академик (Қазақстан)
Садыбеков М.А. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Сатаев М.И. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Северский И.В. проф., академик (Қазақстан)
Сикорски Марек проф., (Польша)
Рамазанов Т.С. проф., академик (Қазақстан)
Такибаев Н.Ж. проф., академик (Қазақстан), бас ред. орынбасары
Харин С.Н. проф., академик (Қазақстан)
Чечин Л.М. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Харун Парлар проф. (Германия)
Энджун Гао проф. (Қытай)
Эркебаев А.Э. проф., академик (Қырғыстан)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының баяндамалары»

ISSN 2518-1483 (Online),

ISSN 2224-5227 (Print)

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» Республикалық қоғамдық бірлестігі (Алматы қ.)
Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде 01.06.2006 ж.
берілген №5540-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 500 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18,
<http://nauka-nanrk.kz>, reports-science.kz

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2018

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

Главный редактор
д.х.н., проф., академик НАН РК **М. Ж. Журинов**

Редакционная коллегия:

Адекенов С.М. проф., академик (Казахстан) (зам. гл. ред.)
Величкин В.И. проф., чл.-корр. (Россия)
Вольдемар Вуйцик проф. (Польша)
Гончарук В.В. проф., академик (Украина)
Гордиенко А.И. проф., академик (Беларусь)
Дука Г. проф., академик (Молдова)
Илолов М.И. проф., академик (Таджикистан),
Леска Богуслава проф. (Польша),
Локшин В.Н. проф. чл.-корр. (Казахстан)
Нараев В.Н. проф. (Россия)
Неклюдов И.М. проф., академик (Украина)
Нур Изура Удзир проф. (Малайзия)
Перни Стефано проф. (Великобритания)
Потапов В.А. проф. (Украина)
Прокопович Полина проф. (Великобритания)
Омбаев А.М. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Отелбаев М.О. проф., академик (Казахстан)
Садыбеков М.А. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Сатаев М.И. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Северский И.В. проф., академик (Казахстан)
Сикорски Марек проф., (Польша)
Рамазанов Т.С. проф., академик (Казахстан)
Такибаев Н.Ж. проф., академик (Казахстан), зам. гл. ред.
Харин С.Н. проф., академик (Казахстан)
Чечин Л.М. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Харун Парлар проф. (Германия)
Энджун Гао проф. (Китай)
Эркебаев А.Э. проф., академик (Кыргызстан)

Доклады Национальной академии наук Республики Казахстан»

ISSN 2518-1483 (Online),

ISSN 2224-5227 (Print)

Собственник: Республиканское общественное объединение «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов Министерства культуры и информации Республики Казахстан №5540-Ж, выданное 01.06.2006 г.

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 500 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г.Алматы, ул.Шевченко, 28, ком.218-220, тел. 272-13-19, 272-13-18

<http://nauka-nanrk.kz> reports-science.kz

©Национальная академия наук Республики Казахстан, 2018 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г.Алматы, ул.Муратбаева, 75

E d i t o r i n c h i e fdoctor of chemistry, professor, academician of NAS RK **M.Zh. Zhurinov****E d i t o r i a l b o a r d:****Adekenov S.M.** prof., academician (Kazakhstan) (deputy editor in chief)**Velichkin V.I.** prof., corr. member (Russia)**Voitsik Valdemar** prof. (Poland)**Goncharuk V.V.** prof., academician (Ukraine)**Gordiyenko A.I.** prof., academician (Belarus)**Duka G.** prof., academician (Moldova)**Iolov M.I.** prof., academician (Tadjikistan),**Leska Boguslava** prof. (Poland),**Lokshin V.N.** prof., corr. member. (Kazakhstan)**Narayev V.N.** prof. (Russia)**Nekludov I.M.** prof., academician (Ukraine)**Nur Izura Udzir** prof. (Malaysia)**Perni Stephano** prof. (Great Britain)**Potapov V.A.** prof. (Ukraine)**Prokopovich Polina** prof. (Great Britain)**Ombayev A.M.** prof., corr. member. (Kazakhstan)**Otelbayv M.O.** prof., academician (Kazakhstan)**Sadybekov M.A.** prof., corr. member. (Kazakhstan)**Satayev M.I.** prof., corr. member. (Kazakhstan)**Severskiy I.V.** prof., academician (Kazakhstan)**Sikorski Marek** prof., (Poland)**Ramazanov T.S.** prof., academician (Kazakhstan)**Takibayev N.Zh.** prof., academician (Kazakhstan), deputy editor in chief**Kharin S.N.** prof., academician (Kazakhstan)**Chechin L.M.** prof., corr. member. (Kazakhstan)**Kharun Parlar** prof. (Germany)**Endzhun Gao** prof. (China)**Erkebayev A.Ye.** prof., academician (Kyrgyzstan)**Reports of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.****ISSN 2224-5227****ISSN 2518-1483 (Online),****ISSN 2224-5227 (Print)**

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of Information and Archives of the Ministry of Culture and Information of the Republic of Kazakhstan N 5540-Ж, issued 01.06.2006

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 500 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of 219-220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,

<http://nauka-nanrk.kz> / reports-science.kz

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2018

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

**REPORTS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

ISSN 2224-5227

<https://doi.org/10.32014/2018.2518-1483.49>

Volume 6, Number 322 (2018), 175 – 178

UDC 657.6: 004

Z.M. Shaukerova, G.Zh. Abdykerova, A.G. Kasymova Kazakh Agrotechnical University named after S.Seifullin Astana.
5352189@mail.ru, gizat_ab@mail.ru, aiganym555@mail.ru**CURRENT PROBLEMS OF THE AUDIT
OF CONSOLIDATED FINANCIAL REPORTING**

Abstract. Modernization of the economy of Kazakhstan, which is based on competitiveness, dictates further improvement of accounting methods and techniques. That will allow organizations to more realistically see their financial condition and show greater autonomy in solving problems and drawing up IFRS statements. As practice has shown, the transition to IFRS is a complex, ambiguous process. Under IFRS, there are very high requirements for ensuring transparency of information.

Despite the fact that many countries use international standards as the basis for national accounting legislation, in each of them the application of IFRS has its own specifics due to differences in terminology, scope, classification and deadlines for their entry into force. However, there are a number of problems, for example, based on the consolidated financial statements, it is impossible to determine the contribution of an individual subsidiary to the financial position and financial performance of the group. The authors presented not only the problems of organizing an audit of the consolidated financial statements, but also suggested ways to solve them.

Keywords: consolidated financial statements, parent company, subsidiary, non-controlling share of shareholders, goodwill.

INTRODUCTION

Given the complexity of the economic relations of the parent and subsidiary organizations, the preparation of consolidated financial statements is a complex process that requires prior training, the availability of qualified personnel. Actual problems of drawing up consolidated financial statements are primarily related to problems of accounting support of consolidation processes and the results of activities of groups of interrelated organizations. When compiling consolidated financial statements, an organization should use a uniform accounting policy for similar transactions and events or make appropriate adjustments to achieve compliance. Many works of domestic and foreign experts are devoted to the problems of consolidating financial statements, but there is no uniform methodology for maintaining consolidated accounting and reporting. In this regard, a study of the content, order of preparation and use of consolidated financial statements in financial management is relevant. The article provides a comparative analysis of IFRS (IAS) 27 and IFRS 10 on the criterion "definition of control", accounting requirements and procedures for consolidating financial statements. Also considered a practical example for the preparation of a consolidated balance sheet.

MAIN PART

The introduction of IFRS into the national accounting system will enable companies to increase the confidence of foreign investors by increasing the transparency and reliability of financial reports and their comparability with those used in Western companies.

In the monograph Isakova S.A. investigates problems that are highly relevant against the background of the need for a sharp increase in the efficiency of the economy and its modernization; the problems of accounting and auditing in the conditions of economic integration are revealed; modern methods of forming financial statements, normative legal problems of conducting, regulating accounting, drawing up financial statements and auditing in organizations are proposed.

The material of the monograph will allow its readers to form an idea of the current problems of accounting and auditing and ways to solve them, as well as to find approaches to optimizing accounting

and auditing, organizing information support for the decision-making process in the organization of any activity.

In Germany, in contrast to the UK, the preparation of consolidated financial statements until the 30s of the twentieth century. not practiced at all. Only in 1965 was consolidation officially declared a mandatory accounting procedure, although with quite significant differences from the Anglo-American practice, eliminated in 1985 [7].

Despite the fact that in the accounting process in Germany in recent years there have been certain changes, the organization of accounting and reporting, in general, has not suffered, and remains national. A feature of the accounting cycle can be called the fact that in Germany two types of reporting are used: commercial and tax. The accounting process is governed by the Commercial Code.

Companies submit consolidated financial statements (of both national and foreign subsidiaries), if any:

- more than 20% of shares of other companies and actual control over them;
- the presence of the majority of voting shares;
- dominant position due to an agreement or the right to appoint or recall members of the board of directors [7].

However, under the pretext that adherence to the principles of "true and unbiased presentation", or materiality, or because the existing shares are intended solely for resale, German companies have the right to exclude individual affiliates from consolidation.

Here it is necessary to fulfill the following requirements: the constancy of the consolidation methods used, the significance of the data included in the reporting.

In Germany, the so-called step-wise concept of the composition of consolidated enterprises is adopted:

- The first stage consists of fully consolidated enterprises, which includes the main and all subsidiaries;
- the second stage is formed by joint ventures that are subject to share consolidation, while they can also be consolidated only in part of their own capital (at the option of the concern's management);
- associated (dependent) enterprises constitute the third step of consolidated enterprises, they are subject to consolidation only in terms of their own capital;
- The fourth (external) level is formed by enterprises that, as part of the group, although they have a share of capital, but have only a minor impact on the activities of the first. These shares should be estimated at initial costs [5].

There are basic methods for converting currency balances of subsidiaries abroad:

conversion at the exchange rate at the reporting date (for any assets and liabilities);

translation at the rate as of the date of the actual acquisition of the property (for assets other than cash and any liabilities).

The whole process of compiling consolidated statements can not be limited only to direct consolidation, and like most accounting procedures it can also include powerful preparatory work, which is necessary to obtain common (typical) input data (consolidated statements) [8].

The compilation and presentation of the group's balance sheet is carried out without taking into account dividends from the profit of the reporting year, the payment of which will affect the balance of the next year. Dividends reflected in the consolidated statements are paid by the main company and, accordingly, in the same amount are reflected in its statements [8].

Since dividend payments are reflected in the balance sheet of the following year, the preparation and presentation of the balance sheet in the consolidated financial statements is carried out without taking into account these dividends in the profit of the reporting year.

In France, the accounting cycle is very strictly regulated by the state. Despite all the changes that are happening recently in the accounting process of the country, the accounting methodology remains national, as in Germany.

Since 1982, in France, a common chart of accounts has been used, which conforms to the requirements of the 4th European Union directive. Consolidated financial statements are governed by international standards and are compiled by large companies, while their share in the capital of another company must be at least 40%.

In the financial statements of this country include:

- balance;
- income statement;
- report on the use of profits; statement of changes in equity;
- manager's report and explanations.

In 1986, the leadership of France adopted a decree on the preparation of consolidated financial reports. It stated that all enterprises that are under the control of the parent company are consolidated. Namely: the parent company directly or indirectly has the majority of votes; 40% of voting shares; actually runs another company by entering into an agreement with it.

Companies that are engaged in activities that differ from those of groups of companies may be excluded from consolidation. In this case, they are consolidated using the capital method.

Kazakhstan corporate structures have been compiling consolidated financial statements for more than ten years. The relationship between the subsidiary and the parent organization is determined based on the provisions of civil law, IFRS. From the point of view of the civil legislation of the Republic of Kazakhstan, the parent organization and its subsidiaries are independent legal entities. A subsidiary is not responsible for the debts of its main organization. In turn, the parent organization can influence the activities of the subsidiary by participating in its management, without interfering in specific transactions. For transactions that the subsidiary has concluded independently, the parent organization is not liable [1]. In accordance with the standards for consolidating financial statements, the main definitions are designated [3]: - consolidated financial statements are financial statements of a group in which assets, liabilities, capital, income, expenses and cash flows of the parent organization and all its subsidiaries are presented as elements of a single entity. economic entity; - the group is the parent organization and all its subsidiaries; - parent organization - an organization that controls one or more of the other organizations; - A subsidiary is an organization under the control of another organization; the main feature of a subsidiary is control; - the share of non-controlling shareholders (minority interest) is the part of the capital of a subsidiary organization that the parent does not own directly or indirectly.

The accounting requirements for consolidating financial statements are as follows:

1. Consolidation begins with the acquisition by the investor of control over the investee and ceases when the investor loses control of the investee.

2. When preparing consolidated financial statements, an organization should use a uniform accounting policy for similar transactions and events or make appropriate adjustments to achieve compliance. Thus, the consolidated reporting gives the most complete picture of the financial position and results of the parent organization and all organizations controlled by it, considering them as a single economic entity. However, at the same time, the consolidated financial statements, as well as other forms of financial statements, have inherent shortcomings. Based on the consolidated financial statements, it is impossible to determine the contribution of an individual subsidiary to the financial position and financial performance of the group. Preparation of consolidated financial statements is a complex process that requires preliminary preparation, the availability of qualified personnel, the development and use of software for consolidating the financial statements of the group, taking into account the needs of the business. In this regard, the author considers it expedient to carry out the development by the competent authority of a unified methodology for the implementation of the consolidation process. Fulfillment of these conditions will ensure high quality and reliable presentation of the consolidated financial statements.

REFERENCES

[1] Civil Code of the Republic of Kazakhstan (with amendments and additions as of 07.03.2014). 2. Kovalev V.V., Kovalev Vit. B. Financial reporting. Analysis of financial statements (the basics of balancing): studies. allowance.

[2] 2nd ed., Pererab. and add. M.: TK Velbi, Publishing House Prospectus, 2006. International Financial Reporting Standards. M.: Askeri, 2011.

[3] Soltanmuratova A. K., Varavin E. V. Consolidated financial statements of a group of companies and its audit // KazEU Khabarshyssy (KazEU Bulletin). Almaty: Economy. N 4.

[4] Atchabarova A. M. International practice of preparation and application of consolidated financial statements // KazNU Bulletin. Economic series. 2011. № 86 (4). pp. 27-35.

[5] Isaev D.V. Formation of consolidated financial statements. M.: Accounting, 366 p.

[6] Evseev Yu. A. Organization of accounting and reporting in joint stock companies of Germany. M.: MGIMO, 1983. 90 p.

- [7] Griбанovsky A. M. Consolidated financial statements: how it all began // Corporate financial statements. International standards. 2010.
- [8] Valuev T. F. Questions of organization and methodology of accounting and reporting in companies in France. M., 1982. 23 p.
- [9] Paper P2 Int "Corporate reporting". Kaplan Publishing, 2007/2008. p. 26-33. P. 630.
- [10] International Accounting Standards IAS 3, IAS 5, IAS 21, IAS 22, IAS 25, IAS27, IAS 28, IAS 31 [Electronic source]. <http://www.iasplus.com/en/standards> (appeal date: 05.2016)
- [11] Svensson A. Consolidated financial statements. - 2008. - September
- [12] Shaukerova Z.M., Bulasheva A.A., Nurpeissova D.M. IMPROVEMENT OF ACCOUNTING FOR LEASING OPERATIONS UNDER (IFRS) 16. Reports of NAS RK №3, 2018. P. 110-114 – site address <http://reports-science.kz/index.php/en/archive>. DOI <https://doi.org/10.32014/2018.2518-1483>
- [13] Tashtanova NN, Zhansagimova A.E., Zhenisova A.A. IFRS in Kazakhstan. // International University for Finance and Law, Kirov Branch, 2016, Kirov P.769-773 ISBN 978-5-91061-463-9 (In Russian)

УДК 657.6: 004

З.М. Шаукерова, Г.Ж. Абдыкерова, А.Г. Касымова

С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті Астана

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ АУДИТІНДІҢ АҒЫМДАҒЫ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Аннотация. Бәсекеге қабілеттілікке негізделген Қазақстанның экономикасын жаңғырту бухгалтерлік әдістер мен әдістерді одан әрі жетілдіруді талап етеді. Бұл ұйымдарға қаржылық жағдайын шынайы түрде көруге мүмкіндік береді және проблемаларды шешуде және IFRS бойынша есептерді жасауда үлкен автономияны көрсетеді. Тәжірибе көрсеткендей, ХҚЕС-қа өту күрделі, біркелкі емес процесс болып табылады. ҚЕХС бойынша ақпараттың ашықтығын қамтамасыз ету үшін өте жоғары талаптар бар.

Көптеген елдердің халықаралық стандарттарды ұлттық бухгалтерлік заңнама негізі ретінде қолдануына қарамастан, олардың әрқайсысында терминологияның, ауқымының, жіктелуінің және олардың күшіне ену мерзімдерінің айырмашылығына байланысты ҚЕХС-ты қолдану ерекшеліктері бар. Дегенмен, мысалы, шоғырландырылған қаржылық есептілікке негізделген бірқатар проблемалар бар, жеке еншілес ұйымның қаржылық жағдайға және топтың қаржы көрсеткіштеріне қосқан үлесін анықтау мүмкін емес. Авторлар шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитін ұйымдастыру мәселелерін ғана емес, оларды шешу жолдарын да ұсынды.

Түйін сөздер: шоғырландырылған қаржылық есептілік, бас ұйым, еншілес ұйым

УДК 657.6: 004

З.М. Шаукерова, Г.Ж. Абдыкерова, А.Г. Касымова

Казахского агротехнического университета имени С.Сейфуллина г. Астана.

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ АУДИТА КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Аннотация. Модернизация экономики Казахстана, в основу чего легла конкурентоспособность, диктует дальнейшее совершенствование методов и приемов бухгалтерского учета. Что позволит организациям более реально видеть финансовое состояние и проявлять большую самостоятельность в решении проблем и составлении по отчетности МСФО. Как показала практика переход на МСФО - это сложный, неоднозначный процесс. К отчетности по МСФО предъявляются весьма высокие требования по обеспечению прозрачности информации.

Несмотря на то, что многие страны используют международные стандарты в качестве основы для национального законодательства по бухгалтерскому учету, в каждой из них применение МСФО имеет свою специфику из-за различий в терминологии, объеме, классификации и сроках принятия, вступления их в силу. Однако, существует и ряд проблем, так например на основании консолидированной финансовой отчетности невозможно определить вклад отдельной дочерней организации в финансовое положение и финансовые показатели деятельности группы. Авторами представлены не только проблемы организации аудита консолидированной финансовой отчетности, но и предложены пути их решения.

Ключевые слова: консолидированная финансовая отчетность, материнская организация, дочерняя

Information about authors:

Shukurova Zina Makashevna - candidate of economic Sciences, senior lecturer of accounting and audit, S. Seifullin Kazakh agro technical University S. Seifullin, Astana. 0000-0003-2464-5834;

Abdykarova gizat Anarbekovna - candidate of technical Sciences, senior lecturer of accounting and audit, S. Seifullin Kazakh agro technical University S. Seifullin, Astana. 0000-0001-9797-7245;

Kasymov Aiganym Abdusalomova - master of economic Sciences, senior lecturer of accounting and audit, S. Seifullin Kazakh agro technical University S. Seifullin, Astana. 0000-0002-7214-7947

МАЗМҰНЫ

Техникалық ғылымдар

<i>Асембаева Э.К., Галстян А.Г., Сейдахметова З.Ж., Велямов Т.М. Нурмуханбетова Д.Е.</i> Түйе сүті негізінде пребиотикалық қасиеттері бар сүтқышқылды сусындарды өндірудің технологиялық көрсеткіштерін зерттеу.....	5
<i>Буктуков Н.С., Айтқұлов М.</i> Жаңа буынның күн фотоэлектрлік батареяларының тиімділігі.....	12
<i>Қазиев Ғ.З., Таурбекова А.Ә.</i> Деректер қорын өңдеу күрделі жүйесінің ыдырау әдістері.....	18
<i>Кенжебаева Ж.Е., Исабаева Г.Ж., Жүнісова Ж.Қ.</i> Киберқауіпсіздігі.....	21

Биология және медицина ғылымдар

<i>Берсімбаев Р.І., Ақпарова А.Ю., Арипова А.А., Қауысбекова А.Ж.</i> микроРНҚ және FOXP3, ADRB2 гендері полиморфизмінің өкпе ауруларындағы рөлі.....	25
<i>Айткенова Г.Т., Есбенбетова Ж.Х., Әбікенова Ш.К., Мұқанова Д.Б.</i> Жұмсақ жабын және гидроокшаулағыш материалдар өндірісі бойынша кәсіпорын мысалында еңбек тәуекелі дәрежесіне байланысты зиянды және қауіпті еңбек жағдайларында, ауыр жұмыстарда айналысатын жұмыскерлерге кепілдіктер түрі мен көлемін бекіту әдісін қолданудың тиімділігін талдау.....	32
<i>Демченко Г.А., Ахметбаева Н.А.</i> Жас және ересек жануарлар денесінің әртүрлі аймақтарындағы лимфа түйіндерінің адренергетикалық иннервациясы.....	40
<i>Мырзаханова М.Н., Мырзаханов Н.</i> Лимфатистикалық жәрметтердегі раттамалардың лимфатациясы қозғалысына қатысты факторлар.....	45

Қоғамдық ғылымдар

<i>Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ө., Уинстон Наган.</i> Қазіргі Қазақстан республикасы құқықтық жүйесіндегі дауларды сотқа дейінгі реттеу мәселесіне	49
<i>Абдуғалина С.Е., Байдалина М.Е., Искакова З.Ж.</i> Жоғарғы білім беру үрдісіне инновациялық технологияларды енгізу.....	57
<i>Галиева А.Х., Саду Ж.Н., Құллубеков М.Т., Казбекова Л.А.</i> Білім және ғылым инновациялық экономиканы дамыту факторы ретінде.....	62
<i>Джумабекова А.Т., Алина Г.Б.</i> ҚР ұлттық банкінің ақша-кредит саясатының рөлі мемлекеттік экономикалық даму.....	68
<i>Ердешиова Ж.И., Сарсенова А.Б., Тажигалиева М.Ж.</i> Азаматтық процесте үй мәселесін шешу.....	72
<i>Ескалшова А.Ж., Әдетова Э.М., Габдуллин Н.И.</i> Инновациялық экономиканың шарттарындағы әлеуметтік саладағы адам қаржылық капиталының түрлері.....	76
<i>Жақышева К.М., Жуманова Д.Т.</i> Аграрлық сектордың кәсіпорындары қаржылық шарттарын мониторингтің теориялық және практикалық аспектілері.....	81
<i>Исгибаева З.К., Бейсенова Л.З.</i> Қазақстан республикасындағы мемлекеттік ресурстарды пайдалануға арналған ішкі аудиттің аудитіндегі нәтижелерді бағалау.....	88
<i>Қарипбаев Б.И.</i> «Кездейсоқтық» категориясы толеранттылық пен плюрализмді легитимизациялау факторы ретінде.....	92
<i>Молдакенова Е.К., Ауезова К.Т., Амренова Г.К.</i> Агро-өндірістік кешендің кәсіпорындарын ұйымдастырылық құрылымын басқаруды жаңғырту.....	98
<i>Мукашева Г.М., Аймурзина Б.Т.</i> ҚР және Моңғолияның жанармай экономикасының нарықтық шарттарын салыстыру.....	102
<i>Несіпбеков Е. Н., Анпакова Г.Н.</i> «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы акционерлік қоғамы мысалында инвестициялық қоржынды қалыптастыру.....	106
<i>Омарханова Ж. М., Тлеужанова Д. А., Амангельдиева Ж. А., Баймағамбетова З. А.</i> Ақмола облысының агрофранчайзинг жақсарту негізгі бағыттар.....	111
<i>Панзабекова А.Ж.</i> Туризмді әртараптандырудың ҚР өңірлік ерекшеліктерімен өзара байланысы.....	114
<i>Сарсенбаева К.А., Утегенова Ж.С.</i> Жоғары мектеп арқылы педагогикада білім беру және инновациялық басқару.....	121
<i>Сейсенбина А.А.</i> ҚР азық-түлік өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық дамуын басқару.....	125
<i>Татибеков Б.Л.</i> Цифрландыру шарттарындағы Қазақстанның еңбек нарығын дамыту және формализациялау стратегиясы.....	129
<i>Шугаипова Ж.Г.</i> Рыночные механизмы развития минерально-сырьевого комплекса Казахстана на современном этапе.....	137
<i>Бикенова А.С., Мадышева А.М., Нургабылов М.Н., Карабаева Р.К.</i> Туристік қызметтер саласындағы мүлтіксіз менеджменті.....	144
<i>Даузова А.М., Дырка Стефан.</i> Жер ресурстарын бағалаудың әдіснамалық аспектілері мәселесіне.....	149
<i>Құсайынова А.А., Вальдемар Козловски, Геращенко И. П.</i> Қаржы нарығының инновациялық сақтандыру өнімдерін дамыту.....	155
<i>Успамбаева М. К., Ракаева А.Н., Амренова Г.К.</i> Мемлекеттік аудит экономиканы басқару жүйесінде.....	161
<i>Утепқалиева К.М., Сабирова Р.К., Кабдулова А.С.</i> Қазақстанның аграрлық саласындағы шағын және орта кәсіпкерлікті дамыту.....	169
<i>Шаукерова З.М., Абдыкерова Г.Ж., Касымова А.Г.</i> Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитіндің ағымдағы мәселелері.....	175
<i>Омарова А., Малғараева Ж., Мурзалиева А.</i> Интеграциялық үдерістерді дамыту жағдайындағы азық-түлік қауіпсіздікті қамтамасыз ету.....	179
<i>Таспеннова Г.А., Қарипова А., Алишева Д.Е.</i> Әртараптандырудың экономикалық стратегиясына әсер ететін факторларды талдау.....	188

СОДЕРЖАНИЕ

Технические науки

<i>Асембаева Э.К., Галстян А.Г., Сейдахметова З.Ж., Велямов Т.М., Нурмуханбетова Д.Е.</i> Исследование технологических параметров производства кисломолочного напитка с пребиотическими свойствами на основе верблюжьего молока.....	5
<i>Буктуков Н.С., Айткулов М.</i> Эффективность солнечных фотоэлектрических батарей нового поколения.....	12
<i>Казиев Г.З., Таурбекова А.А.</i> Методы декомпозиции сложных систем обработки данных.....	18
<i>Кенжебаева Ж.Е., Исабаева Г.Ж., Жунусова Ж.К.</i> Кибербезопасность.....	21

Биологические и медицинские науки

<i>Берсимбаев Р.І., Акпарова А.Ю., Арипова А.А., Каусбекова А.Ж.</i> Роль микроРНК и полиморфизма FOXP3 и ADRB2 генов в патогенезе бронхолегочных заболеваний.....	25
<i>Айткенова Г.Т., Есбенбетова Ж.Х., Абикенова Ш.К., Муқанова Д.Б.</i> Анализ эффективности применения методики установления вида и объема гарантий работникам, занятым на тяжелых работах, работах с вредными и опасными условиями труда в зависимости от степени профессионального риска на примере предприятия по производству мягких кровельных и гидроизоляционных материалов.....	32
<i>Демченко Г.А., Ахметбаева Н.А.</i> Адренергическая иннервация лимфатических узлов из разных регионов тела у молодых и зрелых животных.....	40
<i>Мырзаханова М.Н., Мырзаханов Н.</i> Факторы, обеспечивающие передвижение лимфы крыс по лимфатическим сосудам кишечника.....	45

Общественные науки

<i>Аюпова З.К., Кусаинов Д.У., Уинстон Наган.</i> К вопросу о досудебном регулировании конфликтов в современной правовой системе республики Казахстан.....	49
<i>Абдугалина С.Е., Байдалина М.Е., Искакова З.Ж.</i> Внедрение инновационных технологий в образовательный процесс высшей школы.....	57
<i>Галиева А.Х., Саду Ж.Н., Кудубеков М.Т., Казбекова Л.А.</i> Образование и наука как факторы развития инновационной экономики.....	62
<i>Джумабекова А.Т., Алина Г.Б.</i> Роль денежно-кредитной политики национального банка РК в экономическом развитии государства.....	68
<i>Ердешова Ж.И., Сарсенова А.Б., Тажигалиева М.Ж.</i> Разрешение жилищных споров в гражданском процессе.....	72
<i>Ескалиева А.Ж., Адиетова Э.М., Габдулин Н.И.</i> Формирование человеческого капитала в социальной сфере в условиях инновационной экономики.....	76
<i>Жакишева К.М., Жуманова Д.Т.</i> Теоретические и практические аспекты мониторинга финансового состояния предприятий аграрного сектора.....	81
<i>Игибаева З.К., Бейсенова Л.З.</i> Оценка влияния внутреннего государственного аудита на использование государственных ресурсов в республике Казахстан.....	88
<i>Карипбаев Б.И.</i> Категория «случайности» как фактор легитимации толерантности и плюрализма.....	92
<i>Молдакенова Е.К., Ауезова К.Т., Амренова Г.К.</i> Модернизация организационной структуры управление предприятий агропромышленного комплекса.....	98
<i>Мукашева Г.М., Аймурзина Б.Т.</i> Сравнительный анализ рыночных условий зернового хозяйства РК и Монголии... жоль».....	102
<i>Несипбеков Е.Н., Аппакова Г.Н.</i> Формирование инвестиционного портфеля на примере АО НК «Казахстан темир жоль».....	106
<i>Омарханова Ж. М., Тлеужанова Д. А., Амангельдиева Ж. А., Баймагамбетова З. А.</i> Основные направления по совершенствованию агрофранчайзинга в Акмолинской области.....	111
<i>Панзобекова А.Ж.</i> Взаимосвязь диверсификации туризма с региональными особенностями развития республики Казахстан.....	114
<i>Сарсенбаева К.А., Утегенова Ж.С.</i> Образовательный процесс и инновационный менеджмент в современной педагогике в высшей школе.....	121
<i>Сейсенбина А.А.</i> Управление инновационным развитием предприятий пищевой промышленности в РК.....	125
<i>Татибеков Б.Л.</i> Стратегия развития и формализации рынка труда Казахстана в условиях цифровизации.....	129
<i>Шугаипова Ж.Г.</i> Қазіргі кезеңде Қазақстанның минералды-шикізат кешенін дамытудың нарықтық механизмдері..	137
<i>Бикенова А.С., Мадышева А.М., Нургабылов М.Н., Карабаева Р.К.</i> Тотальный менеджмент в сфере туристических услуг	144
<i>Даузова А.М., Дырка С.</i> К вопросу о методологических аспектах оценки земельных ресурсов	149
<i>Кусаинова А.А., Козловски Вальдемар, Геращенко И.П.</i> Развитие инновационных страховых продуктов финансового рынка.....	155
<i>Успамбаева М. К., Ракаева А.Н., Амренова Г.К.</i> Государственный аудит в системе управления экономикой	161
<i>Утепкалиева К.М., Сабирова Р.К., Кабдулова А.С.</i> Развитие малого и среднего предпринимательства в аграрной сфере Казахстана.....	169
<i>Шаукерова З.М., Абдыкерова Г.Ж., Касымова А.Г.</i> Актуальные проблемы организации аудита консолидированной финансовой отчетности.....	175
<i>Омарова А., Малгараева Ж., Мурзалиева А.</i> Обеспечение продовольственной безопасности в условиях развития интеграционных процессов.....	179
<i>Таспенова Г.А., Карипова А., Алишева Д.Е.</i> Анализ факторов, влияющих на экономическую стратегию диверсификации.....	188

CONTENTS

Technical sciences

<i>Assembayeva E.K., Galstyan A.G., Seidakhmetova Z.Zh., Velyamov T.M., Nurmukhanbetova D.E.</i> Investigation of technological parameters of production of sour-milk drink with prebiotic properties on the basis of camel milk.....	5
<i>Buktukov N.S., Aitkulov M.</i> Efficiency of new generation solar photoelectric batteries.....	12
<i>Kaziev G.Z., Taurbekova A.A.</i> The decomposition methods of complex data processing systems.....	18
<i>Kenzhebeyeva Z.E., Isabayeva G.Zh., Zhunusova Zh.K.</i> Cyber security.....	21

Biological and medical sciences

<i>Bersimbaev R.I., Akparova A.Yu., Aripova A.A., Kausbekova A.Zh.</i> Role of microRNA and polymorphisms of FOXP3 and ADRB2 genes in pathogenesis of pulmonary diseases.....	25
<i>Aitkenova G.T., Yesbenbetova Zh.Kh., Abikenova Sh. K., Mukanov D. B.</i> Analysis of the effectiveness of the developed methodology for setting the type and the volume of guarantees to workers for working conditions.....	32
<i>Demchenko G. A., Akhmetbayeva N. A.</i> Adrenergic innervation of lymphatic nodes from various body regions in young and mature animals.....	40
<i>Myrzakhanova M.N., Myrzakhanov N.</i> Factors that provide movement of lymphatics of rats on lymphatic vasculars.....	45

Social sciences

<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Winston Nagan.</i> To the question of pre-trial adjusting of the conflicts in the modern legal system of the republic of Kazakhstan.....	49
<i>Abdugalina S.E., Baidalina M.Y., Iskakova Z. Zh.</i> The introduction of innovative technologies in the educational process of higher education.....	57
<i>Galiyeva A.Kh., Sadu Zh.N., Kulubekov M.T., Kazbekova L.A.</i> Education and science as factors of innovative economics development	62
<i>Dzhumabekova A.T., Alina G.B.</i> The role of monetary policy of the national bank of RK in the economic development of the state	68
<i>Erdeshova Zh.I., Sarsenova A.B., Tazhigaliyeva M.Zh.</i> Resolution of housing disputes in the civil process.....	72
<i>Eskaliyeva A.Zh., Adietova E.M., Gabdulin N.I.</i> Formation of human capital in the social sphere in the conditions of innovative economy.....	76
<i>Zhakisheva K.M., Zhumanova D.T.</i> Theoretical and practical aspects of monitoring the financial condition of agrarian sector enterprises.....	81
<i>Igibaeva Z.K., Beysenova L.Z.</i> Assessment of the effect of internal governmental audit on the use of governmental resources in the republic of Kazakhstan.....	88
<i>Karipbaev B.I.</i> Category of “contingency” as a factor in the legitimization of tolerance and pluralism	92
<i>Moldakenova E.K., Auezova K.T., Amrenova G.K.</i> Modernization of the organizational structure management of enterprises of agro-industrial complex.....	98
<i>Mukasheva G.M., Aymurzina B.T.</i> Comparative analysis of market conditions of grain economy of RK and Mongolia.....	102
<i>Nesipbekov Ye. N., Appakova G.N.</i> Investment portfolio set-up in terms of JSC NC "Kazakhstan temir zholy".....	106
<i>Omarkhanova Zh.M., Tleuzhanova D.A., Amangeldijeva Zh. A., Baymagambetova Z.A.</i> Main directions for improving agrofranchising in the Akmolin region.....	111
<i>Panzabekova A.Zh.</i> Interdependence of tourism diversification and regional development features of Kazakhstan.....	114
<i>Sarsenbayeva K.A., Utegenova Zh.S.</i> Educational process and innovative management in modern pedagogy in higher school.....	121
<i>Seisenbina A.A.</i> Management of innovative development of food industry enterprises in RK.....	125
<i>Tatibekov B.L.</i> Development and formalization strategy of labor market in Kazakhstan under the conditions of digitalization.....	129
<i>Shugaipova Zh.</i> Market mechanisms of development of the mineral resource complex of Kazakhstan at the present stage..	137
<i>Bikenova A.S., Madisheva A.M., Nurgabylov M.N., Karabayeva R.K.</i> Total management in the sphere of tourist services.....	144
<i>Dauzova A.M., Dyrka S.</i> The issue of methodological aspects of assessment of land resources.....	149
<i>Kussainova A.A., Kozlowski Waldemar, Gerashchenko I.P.</i> Development of innovative insurance products of the financial market.....	155
<i>Uspambaeva M. K., Rakaeva A.N., Amrenova G. K.</i> State audit in the system of economic management.....	161
<i>Utepkaliyeva K.M., Sabirova R.K., Kabdulova A.S.</i> Development of small and medium entrepreneurship in agrarian sphere of Kazakhstan.....	169
<i>Shaukerova Z.M., Abdykerova G.Zh., Kasymova A.G.</i> Current problems of the audit of consolidated financial reporting.....	175
<i>Omarova A., Malgaraeva Zh., Murzaliyeva A.</i> Ensuring food security in the context of the development of integration processes.....	179
<i>Taspenova G.A., Karipova A., Alisheva D.E.</i> Analysis of factors affecting the economic strategy of diversification.....	188

**Publication Ethics and Publication Malpractice
in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518-1483 (Online), ISSN 2224-5227 (Print)

<http://www.reports-science.kz/index.php/ru/>

Редакторы *М. С. Ахметова, Т.А. Апендиев, Д.С. Аленов*
Верстка на компьютере *А.М. Кульгинбаевой*

Подписано в печать 13.12.2018.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
12,5 п.л. Тираж 500. Заказ 6.